

STAVANGER TINGRETT**TELEFAKS**

Dok 52

Til Advokat Hege Birkeland Ersdal
Advokat Kyrre EggenTelefaks 22 81 45 01
210 210 01Fra
Stavanger tingrettVår referanse
09-186481PRI-STAVDato
10.09.2010

Antall sider, denne inkludert

Sendes også som brev
Nei**Merknader****Steinar Kolnes m.fl. - Statoil ASA v/styrets formann**

Vedlagt følger kjennelse i ovennevnte sak.

Stavanger tingrett
for tingrettsdommer Richard Saue
Venke Mihle Sekse
Førstekonsulent

Denne telefaks med tilhørende dokumenter er KUN for den adressat som er angitt ovenfor. Hvis De ikke er rette mottaker av dokumentene, gjøres De oppmerksom på at enhver kopiering eller videreføring av opplysninger ikke er tillatt. Har De mottatt dokumentene ved en feilaktig, bes De vennligst straks gi beskjed og returnere de mottatte dokumenter i posten.

Postadresse
Postboks 169, 4001 Stavanger
Kontoradresse
Tinghuset, Bergelandsgt. 10,
StavangerSentralbord
51 29 91 00
Telefaks
51 59 41 00Saksbehandler
Venke Mihle Sekse
Telefon
51 29 91 70Bankgiro
Ekspedijonstid
0900-1530Organisasjonsnummer
974736490
Interne (UE)-post

stavanger.tingrett@domstol.no

STAVANGER TINGRETT**KJENNELSE**

Avsagt: 10.09.2010

Saksnr: 09-186481PRI-STAV

Dommer:
Tingrettsdommer Richard Saue

Saken gjelder: Spørsmål om avvisning av søksmål i privat straffesak (mortifikasjon og sivile krav)

Steinar Kolnes
Finn Byberg
Arne Helvig
Ove Martin Kolnes
Biofuel Africa AS
Biofuel Africa Ltd.

Advokat Hege Birkeland Ersdal
Advokat Hege Birkeland Ersdal
Advokat Hege Birkeland Ersdal
Advokat Hege Birkeland Ersdal
Advokat Hege Birkeland Ersdal
Advokat Hege Birkeland Ersdal

mot

Statoil ASA v/styrets formann

Advokat Kyrre Eggen

KJENNELSE

Saken gjelder avgjørelse av krav om at en privat straffesak med mortifikasjonspåstand skal avvises etter straffeprosessloven 402 første ledd som følge av at saksøkerne anføres ikke å kunne anses som fornærmet i saken, eventuelt om saksøkte skal frifinnes uten hovedforhandling etter straffeprosessloven § 272 første ledd idet det utsagn som kreves mortifisert anføres ikke å innfri gjerningsinnholdet i straffeloven §§ 246 og 247.

Statoil New Energy AS inngikk 10. november 2008 en intensjonsavtale med foretaket Biofuel AS om fremtidig kapitalinnskudd og erverv av 37% av aksjene i Biofuel AS på visse vilkår. Biofuel AS eide på dette tidspunktet selskapene Biofuel Africa AS og Biofuel Africa Ltd, og var involvert i etableringen av en 23 000 hektar stor plantasje i Ghana for dyrkning av veksten *Jatropha* for produksjon av planteolje til bruk i biodiesel. Statoil New Energy AS var et heleiet datterselskap av StatoilHydro ASA, nå Statoil ASA. Retten omtaler i det følgende Statoil New Energy AS som Statoil.

Et av vilkårene for investeringen var i følge avtalen punkt 6 bokstav f) "*Completion of satisfactory technical, financial, commercial, integrity and legal due diligence of BIOFUEL and its wholly-owned subsidiaries*".

Statoil engasjerte et for retten og saksøkerne ukjent utenlandsk foretak til å gjennomføre den kontraktfestede integrity due diligence (IDD). I møte med ledelsen i Biofuel AS 30. januar 2009, fremla representanter for Statoil et sitat fra IDD-rapporten, idet man ønsket bistand fra selskapet til å avklare forholdet. I møtet deltok fra Statoils side Michael Price og Stephanos Orestis, og fra Biofuel AS deltok administrerende direktør Johan Fredrik Dahle. I møtet møtte etter hvert også daglig leder Odd Even Bustnes i Perennial Bioenergy AS, som hadde eierinteresser i Biofuel AS.

Sitatet fra IDD-rapporten som representantene fra Statoil fremla i møtet var følgende:

"QUOTE A

"Mr XX is the man we use in order to maintain confidential contacts to the Governments of the area. If we have been sure that it was possible to start our project in country YY only with the contact we got from the Tribe we met, this was because Mr. XX brought us to a meeting with a member of a Commission that has the target to deregulate the whole licensing system in country YY. That man, I don't remember his name but he had eyeglasses, assure us that with a little bit of money everything would be alright. Mr XX asked us as sum, we paid it in an envelop, the man had a broad smile and said that we can consider us as his friends. Then Mr XX asked for 10% of that sum and we paid it in despite of the fact that it was a very high

fee, but we have been happy because we could start immediately with our work. This is the reason why I accepted to work with Mr XX in some other projects: he's a very (reputable) man in "various countries in the region", has a lot of connections and could be very relevant for our company in the near future."

Tidlig i februar 2009 besluttet Statoil å ikke investere i Biofuel AS. Samtidig varslet FIRST Securities at selskapet ville trekke seg som tilrettelegger for kapitalutvidelsen dersom ikke korrupsjonsmistanken ble sjekket ut. Representanter for Biofuel AS og Perennial Bioenergy AS søkte deretter kontakt med Statoil med sikte på å få ytterligere opplysninger fra IDD-rapporten. Perennial Bioenergy AS søkte bistand hos advokatfirma Kluge. Advokatfirmaet fikk, under taushetsløfte om selskapets identitet, adgang til å stille ytterligere spørsmål til Statoils underleverandør. I en "Joint Investigation Report" 23. februar 2009, signert av vedkommende advokat i advokatfirma Kluge, daglig leder i Biofuel AS og daglig leder i Perennial Bioenergy AS, ble det konkludert med at undersøkelser hadde vist at det ikke var grunnlag for å knytte QUOTE A til Perennial Bioenergy AS eller Biofuel AS, herunder datterselskaper, tillitsvalgte, eiere eller ansatte. Rapporten ledet ikke til at Statoil endret standpunkt mht. investeringer i selskapet.

I siste halvdel av februar 2009 kom det en rekke oppslag i Stavanger Aftenblad, hvor det ble omtalt at Statoil hadde trukket seg fra samarbeidet med Biofuel AS. Det ble tatt opp om dette skyldes at det var mistanke om at selskapet eller representanter for dette hadde vært involvert i korrupsjon i Ghana. Avisoppslagene fortsatte også et stykke inn i mars 2009.

Den 13. mars 2009 meldte Biofuel AS oppbud og ble tatt under konkursbehandling. To tidligere aksjonærer i selskapet kjøpte innmaten i boet, herunder de to datterselskapene.

Ved stevning innkommet Stavanger tingrett 24. november 2009 reiste Steinar Kolnes, Finn Byberg, Arne Helvig og Ole Martin Kolnes privat straffesak mot Statoil ASA med krav som under den senere saksforberedelse er blitt konkretisert til mortifikasjon av QUOTE A og oppreisningserstatning, idet de anså seg krenket av de utsagn som fremkommer i dette. Saksøkerne er tidligere aksjonærer, styremedlemmer og ansatte i Biofuel AS. Under saksforberedelsen har også Biofuel Africa AS og Biofuel Africa Ltd. sluttet seg til søksmålet. Statoil ASA innga tilsvar og gjorde prinsipielt gjeldende at søksmålet måtte avvises, subsidiært at selskapet måtte frifinnes.

Saksforberedende møte til behandling av spørsmål under straffeprosessloven § 272 første ledd ble holdt i Stavanger tingrett 22. juni 2010. For Statoil ASA møtte Anne-Elisabeth Serch-Hansen og Vibeke Sagevold sammen med prosessfullmektigen. Saksøkerne møtte sammen med prosessfullmektigen.

Under det saksforberedende møtet gjorde saksøkerne gjeldende at det ikke var grunnlag for å avvise søksmålet på prosessuelt grunnlag. Saksøkerne måtte alle anses som fornærmet i

saken og anklagen som kravet om mortifikasjon og oppreisning knyttet seg til lå alene i QUOTE A. Det ble gjort gjeldende at saksøkte gjennom QUOTE A har fremsatt ærekrenkende beskyldinger mot samtlige saksøkere som innfrir gjerningsinnholdet i straffeloven § 247, uten at saksøkte har ført sannhetsbevis, selv om det er adgang til det. Uansett måtte de to aksjeselskapene anses som representant for de interesser som lå til Biofuel AS, eller iallfall kunne opptre som representant for de interesser de personlige saksøkerne målbar om ikke disse selv var så direkte rammet av utsagnet at de kunne anses som fornærmet i saken. Påstanden om mortifikasjon av QUOTE A og oppreisningserstatning ble opprettholdt for samtlige saksøkere.

Under møtet gjorde saksøkte prinsipalt gjeldende at saken måtte avvises fordi ingen av de saksøkte var å anse som fornærmet i straffeprosessuell forstand, videre at det måtte avsies frifinnelse uten hovedforhandling idet QUOTE A ikke var en anklage som kunne være gjenstand for mortifikasjon. Det ble endelig krevet saksomkostninger fra de saksøkte in solidum.

Under møtet ble også behandlet spørsmål knyttet til vitnetilbud og krav om dokumentfremleggelse for det tilfelle saken ble fremmet til hovedforhandling.

Retten bemerker:

1. Det følger av straffeprosessloven § 402 første ledd at "fornærmede" kan reise privat straffesak. Etter bestemmelsens annet ledd skal sak om ærekrenkelse følge første ledd selv om kravet bare gjelder mortifikasjon.

Retten antar at dersom en eller flere av saksøkerne ikke kan anses som fornærmet i saken, må søksmålet avvises for deres del. Avvisning på dette grunnlaget vil også lede til at retten er avskåret fra å behandle det borgerlige rettskrav om oppreisningserstatning fra disse saksøkerne. Slike krav må i tilfelle reises i et ordinært erstatningssøksmål etter tvistelovens regler.

Verken straffeprosessloven eller straffeloven har noen definisjon av hvem som skal anses som fornærmet der loven benytter dette uttrykket. Retten er kjent med at straffeprosessloven § 3 fjerde ledd likestiller skadelidte, som en videre gruppe, med fornærmede. Det følger imidlertid av bestemmelsen at denne utvidede gruppen ikke angår saker som behandles etter straffeprosessloven § 28 – private straffesaker.

I Andenæs, Norsk Straffeprosess, 4.utgave, angis på side 86 flg.:

*"Den oppfatning som har vært den dominerende i teori og praksis kan skisseres slik:
Alle straffebud er satt til vern om visse interesser eller rettsgoder. Det kan være private interesser; man f.eks. at straffebestemmelsene om tyveri tar sikte på å*

verne eiendomsretten, bestemmelsene om legemskrenkelseser tar sikte på å verne den legemlige integritet. Eller det kan være offentlige interesser; bestemmelsene om spionasje og landsforræderi tar sikte på å verne rikets selvstendighet og sikkerhet, rasjoneringsbestemmelser tar sikte å verne den offentlige interesse i en rettfærdig fordeling av varer som det rår knapphet på. Forutsetningen for at en person skal anses som fornærmet, er at han ikke bare er mer eller mindre berørt av lovovertrædelsen, men at han er innehaver av en slik interesse som vedkommende straffebud tar sikte på å beskytte ("bærerer av det ved handlingen krenkede rettsgode"). Som førstevoterende i Høyesterett uttalte det i en avgjørelse i Rt. 1911 s. 637: "Ved spørsmålet om hvem der har påtalerett, må det avgjørende være hvilket rettsgode vedkommende straffebud har villet beskytte." Dette må avgjøres ved en tolkning av det enkelte straffebud.

[...]

Forestillingen om en bestemt beskyttelsesinteresse hvor hvert enkelt straffebud kan gjøre nytte som et inndelingsgrunnlag, og man kan ikke se bort fra at den har påvirket uttrykksmåten i lovgivning og rettskpraksis. Men den kan ikke alltid gi noen sikker veiledning. I tvilstilfelle bør det legges avgjørende vekt på om vedkommende person er så direkte krenket ved lovovertrædelsen at det er grunn til å gi ham de prosessuelle rettigheter som fornærmede har. Det må imidlertid innrømmes at også dette synspunktet ofte gir liten veiledning. Det er som regel vanskelig å gi avgjørende grunner for at grensen bør trekkes på en bestemt måte og ikke annerledes. Når man kommer utenfor de tilfeller hvor man har en fast tradisjon å bygge på med hensyn til avgrensningene, blir avgjørelsen derfor ofte usikker. Dessuten kan det tenkes at de reelle hensyn taler for å trekke grensen forskjellig for de enkelte rettsvirkninger som knytter seg til begrepet fornærmede. Det kan f.eks. undertiden fremstille seg som rimelig å trekke kretsen videre når det er spørsmål om å gjøre erstatningskrav gjeldende i forbindelse med straffesaken enn når det gjelder til å begjære påtale eller reise subsidært privat straffesak."

Retten legger ovennevnte til grunn for avgjørelsen.

Saken angår ikke krav om straff for overtrædelse av straffeloven § 246 eller § 247, men mortifikasjon etter straffeloven § 253 nr. 1. Retten antar imidlertid at det er et vilkår for mortifikasjon at utsagnet innfrir det objektive gjerningsinnhold i § 247. Retten antar at bestemmelsen i § 253 nr. 4 bygger på en slik forutsetning.

Retten antar etter dette at vurderingen av om noen av saksøkerne er å anse som "fornærmet" etter straffeprosessloven § 402 første ledd, vil bero på om de, etter en samlet vurdering under det skjønnsstema som er angitt i det foregående, står i et slikt forhold til

QUOTE A i relasjon til straffeloven § 247 at det er naturlig å anse vedkommende som fornærmet i saken.

2. Om saksøkernes konkrete tilknytning til saken og interesser knyttet til søksmålet, er dette i det vesentlige redegjort for i saksøkernes prosesskrift 5. mars 2010 – dok 23 – og i prosesskrift 10. juni 2010 – dok 43.

I saksøkernes prosesskrift 5. mars 2010 – dok 23 – omtales hver enkelt av de personlige saksøkerne:

a) Finn Byberg opplyses å ha vært grunder og betydelig aksjonær i Biofuel AS. Han var også styreformann i selskapet og ansatt med ansvar for landkontrakter i Ghana. Det er anført at han er knyttet til beskyldinger inntatt i QUOTE A, som en som kunne vite om eller burde visst om forholdet.

b) Steinar Kolnes opplyses å ha vært grunder og betydelig aksjonær i Biofuel AS. Han var ansatt i Biofuel AS med ansvar for all aktivitet i Ghana. Han tok også over som daglig leder i Biofuel AS etter at daværende daglig leder fratrådte i mars 2009. Han var og er fortsatt styremedlem i Biofuel Africa AS og Biofuel Africa Ltd. Disse to selskapene eies i dag av Solar Harvest AS, hvor han er aksjonær.

c) Arne Helvig opplyses å ha vært grunder og betydelig aksjonær i Biofuel AS. Han var styremedlem i selskapet, og ansatt med ansvar for kontraktsforhandlingene med Statoil New Energy AS. Han er styremedlem i Biofuel Africa AS og Biofuel Africa Ltd. Disse to selskapene eies i dag av Solar Harvest AS, hvor han er aksjonær.

d) Ove Martin Kolnes opplyses å ha vært mindre aksjonær i Biofuel AS og ansatt i selskapet med Ghana som arbeidssted. Han opplyses å ha interesser i Biofuel Africa AS og Biofuel Africa Ltd som aksjonær i eierselskapet Solar Harvest AS.

I saksøkernes prosesskrift 10. juni 2010 – dok 43 – er også tilknytningen til saken for de to foretakene som har sluttet seg til søksmålet søkt presisert. Det oppgis der at Biofuel Africa AS og Biofuel Africa Ltd. var heleide datterselskaper av Biofuel AS, og at Statoils gjennomgang omfattet også disse selskapene. Det anføres at selskapene har nær tilknytning morselskapet og at saken har medført store negative konsekvenser for selskapenes ære og omdømme.

3. Det utsagn som kreves mortifisert, er gjengitt innledningsvis. Det synes som om partene er enige om at Statoils representanter i møtet 30. januar 2010, oppga sammenhengen det fremkom i den underliggende rapport, hvilket var at QUOTE A var et utsagn fra en kilde som gjenga en samtale vedkommende hadde hatt med en person indirekte knyttet til Biofuel AS, hvor denne hadde fortalt hvordan man ved bruk av regionale mellommenn

fikk tilgang til landarealer i Ghana. Ingen av saksøkerne skal i møtet ha blitt knyttet til QUOTE A.

Etter saksøkernes saksbeskrivelse i stevningen, skal representantene fra Statoil i møtet, på oppfordring fra Biofuel AS, ha oppgitt at den som var den anonyme kildens hjemmelsmann for opplysningene var et da ikke navngitt styremedlem i Perennial Bioenergy AS. Ingen av saksøkerne har etter det opplyste vært styremedlemmer i det selskapet.

I den felles undersøkelsesrapporten 23. februar 2009 fra Perennial Bioenergy AS og Biofuel AS, fremkommer at selskapenes advokat, i kontakten med Statoils underleverandør for IDD-rapporten, hadde fått opplyst at den anonyme kildens hjemmelsmann for QUOTE A var et ikke navngitt styremedlem i Perennial Bioenergy AS, og at vedkommende hadde kommet med utsagnet i en telefonsamtale med kilden i 2008. QUOTE A angikk i følge kilden en betaling enten fra Perennial eller Biofuel. Den som skulle ha mottatt betalingen var en ukjent offentlig tjenestemann i Ghana, og mellommannen var en navngitt borger av Guinea. Pengeoverføringen skulle enten ha skjedd i Ghana eller i London. I følge undersøkelsesrapporten skal kilden ha oppgitt Finn Byberg som en person som *"would likely be aware of this meeting (described in Quote A) or of transfer of money occurring"*.

4. Det utsagn som kreves mortifisert er alene QUOTE A, og vurderingen av om noen av saksøkerne kan anses som fornærmet i saken må derfor funderes i dette utsagnet. Retten bemerker at QUOTE A ikke peker ut noen bestemt person eller personer som den eller de som har bevirket eller har kjennskap til den korrupsjonshandling og det vederlag til mellommannen som sitatet synes å angå. Retten kan da vanskelig se at utsagnet har et slikt innhold at det er naturlig å anse noen av saksøkerne som direkte eller indirekte identifisert ved utsagnet. At saksøkeren Finn Byberg etter det anførte skal ha blitt knyttet til utsagnet som en som kunne ha kjennskap til saken, er et utsagn som ikke er krevet mortifisert og som retten ikke kan ta i betraktning ved avgjørelsen av sakens fremme, jf. straffeprosessloven § 38. Ut fra de omstendigheter utsagnet er fremkommet i, antar retten at Biofuel AS kunne ha vært naturlig å se som fornærmet i saken. Det selskapet eller dets konkursbo er imidlertid ikke part i saken.

De personlige saksøkerne har anført at de er knyttet så sterkt til Biofuel AS som grundere, aksjonærer, styremedlemmer og ansatte, at det er naturlig å anse utsagnet rettet mot dem direkte, eller at den angitte tilknytningen tilsier at disse, nå som Biofuel AS er konkurs, har en slik interesse i saken at de kan målbære selskapets interesser gjennom personlige søksmål. Retten viser igjen til at QUOTE A ikke peker ut noen gruppe av ansatte eller spesifikke organer innad i noe selskap som har bevirket, eller hatt kjennskap til, den korrupsjonshandling som QUOTE A anføres å angå. Retten ser som nevnt ikke bort fra at Biofuel AS kunne reist privat straffesak som fornærmet i saken. Retten antar imidlertid at selskapets aksjonærer, ansatte eller tillitsvalgte ikke av den grunn kan anses som

fornærmet ved siden av selskapet. De kan heller ikke sees å kunne tre inn i aksjeselskapets interesser ved konkurs. Retten viser om dette til Andenæs, Norsk straffeprosess I, 3. utgave side 108. At noen av saksøkerne som grundere av Biofuel AS skulle ha en særlig spesiell stilling i så måte, kan retten ikke se at det er rettslig grunnlag for.

Retten finner etter dette at ingen av de personlige saksøkerne Finn Byberg, Steinar Kolnes, Arne Helvig og Ove Martin Kolnes kan anses som fornærmet i sak om de utsagn som kreves mortifisert, hvorpå saken fullt ut må avvises for disse saksøkerne, jf. straffeprosessloven § 402 første ledd.

Hva særlig gjelder de to tidligere datterselskapene til Biofuel AS, bemerker retten at QUOTE A heller ikke direkte eller indirekte knytter disse selskapene til det som beskrives i sitatet. Det er heller ikke skriftlig eller muntlig beskrevet for retten hvilken virksomhet som ble foretatt i disse selskapene ved siden av den aktivitet som ble drevet i Biofuel AS. Den skriftlige dokumentasjonen i saksgrunnlaget synes i det alt det vesentlige å knytte seg til Biofuel AS. Retten kan i lys av dette ikke se at det er grunnlag for å se disse selskapene som en naturlig representant for de interesser kan målbæres i et mortifikasjonssøksmål vedrørende QUOTE A, slik tilfellet kunne tenkes å være saken som er omhandlet i avgjørelsen inntatt i Rt. 1990 side 248. Retten finner etter dette at heller ikke Biofuel Afrika AS eller Biofuel Africa Ltd. kan anses som fornærmet i sak om de utsagn som kreves mortifisert, hvorpå saken fullt ut må avvises også for disse saksøkerne, jf. straffeprosessloven § 402 første ledd.

5. Som nevnt innledningsvis, antar retten at en konsekvens av at den private straffesaken avvises på det grunnlag retten er kommet til, er at de borgerlige rettskrav heller ikke kan behandles. I den grad saksøkerne mener å ha sivilrettslige krav mot saksøkte, må slike reises ved ordinær stevning i sivil sak.

Med det resultat retten er kommet til, er det ikke nødvendig for retten å gå inn på øvrige krav og innsigelser som stod til behandling under det forberedende rettsmøtet i juni 2010.

Utenfor partenes anførsler bemerker retten at det også kan reises spørsmål ved om søksmålet er reist mot korrekt saksøkt, ettersom det var Statoil New Energy AS og ikke Statoil ASA som var Biofuel AS kontraktspart. Det kan være grunnlag for å reise spørsmål ved om ikke de som i møtet viderebrakte QUOTE A og for øvrig opptrådte i saken, gjorde dette på vegne av Statoil New Energy AS. Det er da ikke gitt at morselskapet skal hefte for dette. Med det resultat retten er kommet til, er det ikke nødvendig for retten å gå nærmere inn på dette spørsmålet.

6. Saksøkte har nedlagt påstand om tilkjennelse av sakskostnader. Etter straffeprosessloven § 440 første ledd reguleres partens omkostningsansvar overfor hverandre av reglene i tvisteloven kapittel 20.

Det følger av tvisteloven § 20-2 første ledd at den part som har vunnet saken, som hovedregel har krav på full erstatning for sine sakskostnader. Med det resultat retten er kommet til har saksøkte vunnet saken i forhold til hver enkelt saksøker, jf. tvisteloven § 20-2 annet ledd.

Retten har vurdert unntakene i tvisteloven § 20-2 tredje ledd i forhold til hver enkelt saksøker, uten at retten kan se at de kommer til anvendelse.

Det gis etter dette avgjørelse for at saksøkerne plikter å erstatte saksøktes saksomkostninger.

Advokat Eggen har inngitt omkostningsoppgave for saksøkte, hvor det kreves 241 488 kroner og 50 øre. Av beløpet utgjør 5 938 kroner og 50 øre utgifter til reise og opphold for prosessfullmektigen, mens det øvrige er salær til samme. Av oppgaven fremgår at det er brukt 31, 25 timer frem til og med inngivelsen av tilsvaret, 49, 5 timer i etterfølgende saksforberedelse, herunder reisetid t/r Oslo-Stavanger, og 6 timer til det saksforberedende rettsmøtet.

Saksøkerne har protestert mot oppgaven idet det gjøres gjeldende at timetallet er høyere enn hva som fremstår som nødvendig, jf. tvisteloven § 20-5 første ledd.

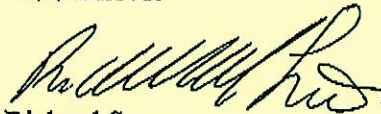
Ved vurderingen av hvilke kostnader som anses nødvendige for å ivareta partens tarv i anledning søksmålet, tar retten utgangspunkt i tvistens tema, og det som var temaet for det saksforberedende møtet, nemlig behandling av spørsmålet om søksmålets fremme, spørsmål om frifinnelse under saksforberedelse og spørsmål om bevisavskjæring og edisjonsplikt, jf. straffeprosessloven § 272 første ledd. I dette lå en oppfordring til partene om å ha en samlet oversikt over de prosesstandpunkter som inntas og grunnlaget for slike, hvilket i seg selv gir grunnlag for betydelig arbeid tidlig under saksforberedelsen. Videre kommer at saksøkernes anførsler i sakens innledende fase ikke var særlig fast i formen, hvilket påregnelig har medført merarbeid for saksøkte. Selv om retten antar at omkostningskravet ligger i det øvre sjikt, finner den samlet sett at de har vært nødvendige for en forsvarlig ivaretagelse av saksøktes tarv i saken, jf. tvisteloven § 20-5 første ledd. Retten godkjenner omkostningskravet i henhold til oppgaven.

Saksøkte har nedlagt påstand om at saksøkerne idømmes ansvaret for sakskostnadene som solidaransvar. Sett hen til det skjønnsstema som angis i tvisteloven § 20-6 annet ledd annet punktum, finner retten ut fra sakens art og anførsler de saksøkerne har gjort gjeldende om det materielle, grunnlag for å ilegge saksøkerne ansvaret for sakskostnadene som solidaransvar.

SLUTNING

1. Sak 09-186481PRI-STAV avvises.
2. Som erstatning for sakskostnader betaler Steinar Kolnes, Finn Byberg, Arne Helvig, Ove Martin Kolnes, Biofuel Africa Ltd. og Biofuel Africa AS – en for alle og alle for en, 241 488, 50 – tohundeogførtientusenfirehundreogåttåttekronerogfemtjere – til Statoil ASA innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av avgjørelsen

Retten hevet

Richard Saue
Tingrettsdommer

Kjennelsen kan påankes til lagmannsretten.

Gjelder anken spørsmål om straff og/eller mortifikasjon, er ankefristen to uker. Ankeerklæringen må inngis til tingretten. Den ankende part kan også henvende seg til rettens kontor og få ankeerklæringen nedtegnet og undertegnet der. Dersom saksøker anker, må han anta en advokat til å føre saken for ankeinstansen. Det samme gjelder også saksøkte, dersom saken gjelder ærekrenkelse. Dersom saken ikke gjelder ærekrenkelse, og saksøkte (domfelte) anker, overtar påtalemyndigheten forfølgningen og sørger for at ankeerklæringen blir forkynt for saksøkeren. Dersom saksøker anker, må ankeerklæringen forkynnes for saksøkte innen ankefristens utløp, jf. straffeprosessloven § 421 annet ledd, annet punktum.

Gjelder anken sivile krav, gjelder tvistelovens regler. Anken må i slike tilfeller erklæres direkte for tingretten innen en måned fra dommen er forkynt. Samtidig med ankeerklæringen må den ankende part betale ankegebyr, som er 24 ganger rettsgebyret. Dersom hovedforhandlingen har vart mer enn en dag, påløper ytterligere gebyr. Dersom anken gjelder en formuesverdi under 125 000 kroner, kan den ikke fremmes uten samtykke fra lagmannsretten. Begjæring om samtykke bør i slike tilfeller framgå av ankeerklæringen.